

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvzemši ponedeljke in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejeman, za avstro-ogrske dežele za celo leto 16 gold., za pol leta 8 gold. za četr leta 4 gold. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gold., za četr leta 3 gold. 30 kr., za en mesec 1 gold. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kraic. za mesec, 30 kr. za četr leta. — Za tuge dežele za celo leto 20 gold., za pol leta 10 gold. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četr leta 2 gold. 50 kr., po pošti prejeman za četr leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje od četiri-stopne pett-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr. če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska. Vsakokrat se plača štempelj za 30 kr.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani na celevski cesti v Tavčarjevi hiši "Hotel Evropa". Opravnštvo, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v "Národní tiskarni" v Tavčarjevi hiši.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 28. februarja.

Smešni patronje *Ljubljanskega* takozvanega katoliško-političnega društva so skovali neko resolucijo zoper koristne konfesionalne predloge, ter jo bo grof Barbo državnemu zboru izročil. Ker se govori in piše — da si mi o tem dozdaj še nijsmo nič dokazov dobili —, da se hočejo po deželi podpisi od nevednih ljudij nabirati, mogoče, ali celo verjetno je, da bode to, kar so Vrantovi humoristi od sebe dali, „adresa“ proti konfesionalnim postavam. Prevzetno in jezuitarsko sestavljen je dovolj, kajti trdi, da se s konfesionalnimi predlogami „žalijo božje pravice“, da bi bil „izdajstva cerkve“ deležen, kdor bi jih sprejemal, da se z njimi „cerkev v železje“ deva in več tacih *lažij*. Potegnejo se tudi za konkordat, ki je uže davaj odpravljen, in nobena vrana za njim več ne kavka, čeravno so isti humoristi ob svojem času nevednim ljudem pridigovali, da se bo svet — podrl, če se konkordat odpravi. — Na konci so pa ljubljanski humoristi grobi in pravijo, da „vsak kdor ima zdravo pamet“ le tako sodi, kakor oni sodijo, vse druge bi menda oni v norišnicu zaprli, ko bi jim bila oblast dana.

Državni zbor bode marca meseca, ko se snidejo delegacije, samo odložen, torej ne bode konec sesije. Tako je finančni minister v odseku povedal. — V seji 27. februarja predsednik naznal, da češki poslanci še niso odgovora dali na poziv, naj bi prišli v zbornico. Minister Horst je predložil osnovo postave o vojaški penziji.

Vniranje države.

Komplot na *Srbškem*, o katerem smo vzdobjič enkrat poročali, je, kakor se „Pressi“

piše, izmišljena stvar, o kateri v Belgradu ničesa ne vé. Pač pa je res, da je vladu v Kragujevcu izhajajoči list „Jarnost“ zatrila, in njenega urednika zaradi komunističnih agitacij iz dežele izgnala.

Angleži so vojsko z Ašanti končali s tem, da so vjeli njihovega kralja Kofija.

Iz *Carigrada* se iz dobrega vira poroča, da odstopi cel kabinet. To nema bog vé kakega resnega pomena; kabinet ne pade zaradi kakega polit. mišljenja, ali zaradi prevladanja kakega vpljiva. Te katastrofe se na Turškem godé zaradi nenasitljivih de-narnih potreb sultanova harema, ali pa zaradi sultanove čudi. Sploh pa nobeno ministerstvo ob Bosporu ne ostane dolgo.

Dopisi.

Iz *Vipave* 25. svečana. Zadnji dopis iz Vipave v št. je bil nekaterim gospodom tako hud, da so vso svojo jezo nad ubogim „Sokolom“ razlili. „Ne bodo izbacnili svojih ljudi, Sokol naj pobere kopita!“ Tako je vsaj določila večina odborov. Prepričani smo, da se bode v nobene kompromise s čitalnico „Sokol“ več spuščal. In čemu neki? Ali mu želé nekateri g. čitalničarji kaj druga nego pogin? Vprašati se mora dalje, je-li društvo ali odbor odgovoren za dopisnika, kateri morebiti še nij v omenjenem društvu? Prepričan pa je dopisnik teh vrstic, da mu odbor „Sokola“ ne bode o omenjenem dopisu se z orožjem nasproti postavil. „Svoj k svojim!“ prav imajo nekateri gg. čitalničarji. —

Iz *Dunaja* 26. februar. [Izv. dop.] Ko bi človek iz tukajšnjih časnikov sodil javno mnenje na Dunaji, moral bi misliti, da je meščanstvo bog si vedi kako „razburjeno“ in da stojimo pred revolucijo, ako se ministerstvo le še enkrat predrzne, kak

ustavoverni časnik konfiskovati. „N. F. P.“ dan za dnevom piha svojo jezo in ne more razumeti, kako se je predrnil državni právnik nad njo ter jo děl „pod pečat“. A Dunajčani so mirni, lebkoživeči ljudje; oni pač teško pogrešajo, če ne najdejo v jutro pri kavi svojega navadnega lista, a se tolažijo z drugim in tretjim časnikom. Vendar se očividno kaže, da je nekaka razdražnost v ustavovernih krogih zlasti proti Depretisu in zraven tega proti Auerspergu, kateri, kakor sem Vam uže enkrat poročal, z Depretisom stoji ali pade. A do ministerske krize ali celo do razrušenja sedanje politične sisteme ta začasni medsojni prepri med ustavoverci nikakor ne bode vodil. Naj se kaže najmanjša nevarnost za sistemo, pa bodo edini in složni od skrajne levice do centra pa do Rusinov in še večina Poljakov bodo pristopila ter z veliko večino bodo držali ministerstvo proti opoziciji.

V poslednji seji državnega zборa so demokrati budo napadali ministerstvo in njegovo stranko zarad vedenja glede časnikarskega koleka, a nobeden ministrov nij za potrebo spoznal, oglasiti se. Auersperg in njegovi tovarši imajo res teško stališče. Ko so po padu Hohenwartovem prevzeli vlast, obljudili so višjim krogom, da dobodo v direktni državni zbor večino zmernih v liberalnih vprašanjih ne prenapetih poslanec, kateri se bodo ravnali po željah ministerstva zlasti kar se tiče tiskovne postave in konfesionalnih predlogov. Temu programu pa bi nasprotovalo bilo, ko bi se odpravil časnikarski kolek, ko bi se tiskovna postava v liberalnem smislu premenila in med konfesionalne zakone vsilil obligatorični civilni zakon. Naloga ministerstva je tedaj zbranjevati, da ti nasveti ne dobodo večine v

Listek.

Postna premisljevanja.

II.

Postno pismo gorenjske matere Ošpete Skomrahe svojemu sinu Janezu Skomrahu, ki na Dunaji za pravdarskega doktorja študira:

Spreljubi moj Janez!

Tak jaz Ošpeta Skomraha, ti spet pišem, Janez Skomraha, da če uže ne moliš nič, in v cerkev ne hodiš pa k spovedi, — da, ali se pa tovaršije kaj varuješ? Janez, tak varuj se tovaršije! Zakaj če se tovaršije varoval ne boš in pa bál, boš gotovo v slabo tovaršijo prišel in pa videl, kako ti bo še enkrat hudó! Hujega pa nij na tem svetu, kakor, ko je prav hudo. Samo slaba tovaršija je še hujše!

Naš fajmošter, ki se nobene reči na tem

svetu huje ne varujejo in ne boje, kakor tovaršije slabé, nikoli v nobeno slabo tovaršijo ne gredo: zato pa tudi nikoli v nobeno slabo tovaršijo in pa druščino ne pridejo. Najraje so zmirom sami: še pri kosilu, če prav imajo za tri jesti — so najrajši zmirom sami pri kosilu. Pa tudi to vem, da če boš, Janez, tizmirom in povsod sam, pa zmirom le sam okolo hodil po Dunaji, da nikoli v nobeno tovaršijo prišel ne boš ali pa druščino. Če boš pa ti po slabih tovaršijah zahajal, pa boš videl, da boš pa lih v slabo tovaršijo in druščino zašel! Gospod fajmošter, ki se slave tovaršije najhuje boje, (Janez, ko bi se še ti slabih tako bal, kakor se fajmošter slabih boje!) se jih boje: ker nobene reči na tem svetu bolj ne poznajo, kakor slave tovaršije poznajo in pa druščine: pridigovajo uže zdaj kar v enem za drugim vsako nedeljo od samih teh slabih tovaršij in pa druščin: da slabjega nij na svetu, kakor so

tovaršije slave in da človek, če se ne boje in ne varuje, da bi se tovaršij varoval teh slabih in bál, da pa — v tovaršije zaide tè slave. Toliko rečem: da ko bi bil Janez ti slišal: kako hudo slabo so fajmošter pridigovali od tovaršij, samih teh slabih in druščin: da bi ti nikoli v nobeno to slabo ne šel! So dejali: če je več skup slabih ljudi, večje tovaršija in slabša druščina; in več ko je moških vkup in pa žensk, slabeje je, in — da nij huje tovaršije, kakor moški in pa ženske tè slave. So djali: če se moški žensk ne boji in ne varuje, da v hujo tovaršijo ne more zaiti!

Tak Janez! če se kaj žensk bojiš in pa varuješ tè slabih, tak varuj se jih hudo in pa boj; če ne boš v tako hudo slabo tovaršijo zašel, da boš sam slab.

Janez! jaz se pa tega najbolj bojam, da bi se ti žensk ne varoval tam na Dunaji. Še fajmošter so djali, da nikjer na svet

poslanski zbornici. Ali se nam posreči pri civilnem zakonu, je še dvomljiva stvar.

V isti seji državnega zbora je dr. Razlag utemelil svoj predlog zastran nekaterih olajšav v brambovski postavi, da bi namreč edini sin očetov bili prosti vojaščine, ako je oče 60 let star; po sedanji postavi oproščuje starost 70 let; in da bi prosti bili oni teologi, ki so uže v latinskih šolah bili med vojake vzeti in še le pozneje v seminar stopili. Predlog je bil oddan v pretres odboru za novaške zadeve. Proti predlogu Razlagovemu so glasovali nekateri udje tako zvane pravne stranke, med temi tudi Hohenwart. Ja res čudno! Grof Hohenwart je izvoljen od kmetov in glasuje proti predlogu, ki bi ravno km etom nekoliko olajšal bremena občne vojaške dolžnosti; grofa Hohenwarta so fanatično podpirali naši duhovniki in on neče privoliti seminaristom one prednosti, katere imajo dijaki višjih šol.

Poročilo konfesionalnega odbora o zakonu, s katerim se uredujejo vnanje pravne razmere katoliške cerkve, se je danes razposlalo; pride tedaj lehko uže prihodnji teden na dnevni red.

Jutri se vrne cesar od ruskega potovanja; na kolodvoru ga imajo pričakati ministri in mestni zastop. Andrassy se je lehko prepričal, da je magyar-oršzag nekoliko manjši od Rusije in da je za Avstrijo bolj previdno v prijateljstvu živeti s svojim mogočnim sosedom, nego ga vedno pikati in dražiti po navadi magjarskih širokoustnežev.

Poslanci italijanskega Tirola (Trentina) so dali natiskati ter poslali vsem državnim poslancem spomenico, v kateri zahtevajo ločenja italijanskega od nemškega Tirola. O tej spomenici še govorimo, ker so razmere precej takošne, kakorše pri nas Slovencih.

Domače stvari.

— (Ljubljanske trgovinske zbornice) volitev predsednika V. C. Supana in Horaka je minister potrdil.

— (Kazenska pravda Aristoteles) je v petek večer bila končana. Obe zatoženi sti obsojeni, vsaka na dve leti teške ječe. Obe sti včeraj sprejeli sodbo in ne bosti rekurirali.

toliko slabih nij žensk, kakor jih je na Dunaji, teh slabih. Jaz pak ti samo to rečem, da, če nočeš, da bi hotel, da bi v hudo tovaršijo ne zašel: da varuj se bab, in pa boj se jih bab! Kaj ti pomaga vsa tvoja učenost, če se pa ti bab ne boš varoval, teh slabih! Ti še ne veš, kaj so babe, da varovat se jih moraš, — : o, ko bi se bil ti le báb malo bolj varoval pa bal, kako bi bil zdaj le fletno pri kraji — v ljubljanskem lemenati, kjer bi se ti bab nič ne bilo treba batit in varovati. Pa vem, ti misliš, da če jaz ne vem, da na Dunaji ti v tovaršije hodiš, teh slabih, da pa ne vem jaz, da zahajaš v nje. O saj dobro vem: ti se še bab nič ne varuješ: kjer jih je več, tistih bab, tistoje pa raje hodiš med babe, teh slabih! —

Ko bi, Janez, ti le enmal takole posmisliš, kako od tā izgubljenega sina v sv. pismu zapisano stoji: ki se tovaršije nij varoval, teh slabih in pa bal: kako je med babe prišel med samo te babe teh slabih in med prašiče te svinjske!

— („Glasbena Matica“) svoje veselice v čitalnici ne napravi 3. marca, nego 4. marca zvečer.

— (Iz Solkana) pri Gorici se nám piše 25. februar: Naša čitalnica je obhajala včeraj tužen praznik; skazala je namreč zadnjo čast svojemu priljubljenemu udu in odborniku Petru Gabrijelčiču, sinu sedanjeg župana. — Sprevod je bil veličasten, udeležila se ga je skoraj vsa mladina, v prvi vrsti ogromna večina udov solkanske čitalnice in obilo drugega ljudstva. Naši fantje so bili praznično opravljeni z belimi preprogami in belimi šopki; naše devojke pa so umrlega zadnjikrat ovenčale. — Pred pogrebom je bila maša za mrtve in cerkvena opravila. Na grobu je govoril predsednik naše čitalnice za vse navzočne gulinjivo besedo za prezgodaj umrlim vrlim mladeničem. Naj bi dalje posnemale tudi druge čitalnice ta lepi izgled, naj bi gojile bratsko ljubezen med svojimi udi, saj ona je glavna vez vsacega društva. — „Tiha jamica“ in prijateljev in znancev mokra solza je končala slovesnost. — Za plakajočega očeta, g. Gabrijelčiča, je ta prigoda toliko žalostnejša, ker ravno danes dve leti je izgubil na enaki način starejega sina, in zopet danes smo pokopali 25letni — hiše svoje zadnji steber. Potolaži se, tužni oče se svedočbo, da nam je bil nesrečni Peter zelo priljubljen. Peter, tebi pá naj bode zemljica lahka!

— (G. Fr. Gruntar) je bil v Šmarjah na Goriškem izvoljen za župana, namestu umrlega Fr. Polšaka. Izvoljen je dobro znan naroden poštenjak.

— (Dopolnilne volitve) goriškega starešinstva se imajo v kratkem vršiti. Letos izstopijo iz starešinstva gg.: Mihelič, Marzini, Luzzatto, Paternelli, Rud. Attems, Gorjup, Jona, in potem volilo se bode še mesto odstopivšega župana H. Coroninija.

— (Iz Gorice) se nam piše: Denes 26. t. m. so imeli naši „Goričarji“ shod. Da-lj je bilo mnogo društvenikov, ne znam; pač pa je bilo videti precej črnih talarjev z doličnimi mežnarji.

— (Gozdarsko vodstvo v Gorici) namerava — kakor se nam piše — gozd Panovec zapreti, da se obvaruje tatov posebno sedaj, ko so mnogo mladih drevese

Ko bi slabe tovaršije ne bilo, bi sin ta izgubljeni nikoli med tovaršije ne zašel in pa med babe teh slabih in prašiče te svinjske.

Pa tudi ti: če se varoval ne boš, da bi se tovaršije varoval te slabih, boš lih med babe zašel. Če boš pa tako, da bi bil tako, da bi nikoli nikomur ne šel: pa boš videl, da nikoli ne boš nikamor prišel: da ne v slabe tovaršije in druščine, pa tudi ne med babe teh slabih.

Tak jaz, Ošpetu Skómraha, ti pišem ta Janezasti Skómraha, da ti imam pisati: da vendor se vsaj varuj, da se boš še bolj varoval, kakor se varuješ, če se varuješ kaj tovaršije te slabih; tak pač nijsi ti tak, da bi bil tak, da bi se še tovaršij ne varoval teh slabih in pa bal, ko bi se varovati imel vseh tistih teh slabih in pa bab. Saj dobro vem: ti druga ne delaš tam po Dunaji, kakor po tovaršijah hodiš teh slabih in za babami tam na Dunaji.

Tisti denar — ki sem pisala, da sem

vsadili. — Komur je drago sprehajati se po Panovcu, dobi ključ za 15 novcev pri de-narnici gozdnega urada.

— (Iz Doline v Bregu) na Primorskem se nam piše: V celi Avstriji se je pretekli pust rajalo in plesalo, le v Dolinskem županiji, sestavljeni iz 20 ljudnatih vasi — je bil ples prepovedan. Tu v županijskem uradu gospodujejo „vreče ogljenja“ narodni stvari v kvar. Ove kute so strašansko zaroto proti plesu osnule, in strogo zaukazale, da se morajo verne ovčice pustni čas pokoriti. Kakor v preteklem letu, tako namerjajo naši jezuiti tudi sedaj osnovati velikanske molitve: „naj bi blagovolil dobri bog baš enkrat njih „sovražnike“ cerkve ponižati in naj bi podelil svetu papežu zdravje in pamet.“ Pozitivno sem poizvedel, da je bilo to in nič drugega povod prepovedi plesa. Radostno so kitarji práznovali zmago budiča, to je plesa. Kljubu prepovedi plesa pa so fantje razgrajali in popijali, več kot navadno. Nasim fantom v čast moram sicer pritrditi, da se nikdar, ali celo redkokrat do krvavega pretepó, kakor drugod; silnih pobojev, se smrtnimi udarci, kakor po Gorenjskem, nij nikoli zabilježiti. — Nekatere nesreče, ne-rednosti so se dogodile o pustu in sicer: Žena, vrnivši se o mraku iz Trsta, je bila pod Škofijo od neznanega pijanca napadena, kateri jo je s pestjo suval; a ne da bi besedico znil. Ponujala mu je uhane in vedenar, (štiri gold.) a nij hotel vzeti, nego neprenehoma jo je tolkel. Mimogredoči so našli ženo nezavedeno; teško bode pri življenju ostala. Pijanec, ubijalec pa je v stran odšel ali se skril, kajti vse iskanje nij dovelo do zaželenega uspeha.

— (Na srednji Škofiji) v Primorji so pijanci zadnji pustni dan nekemu naga-jivcu roko in nogo zlomili; baje je preveč norčeval, in baš ta napaka ali razvada mu je navalila na svoje ude bolečine, in zasluzek mu je odvzet za par mesecev. „Pijanca se ognite, i sè senenim vozom.“

— (Pustna norost.) V ponedeljek po noči so v Celovci na starem trgu neki podobi obe roke odbili, potem ji pa še glavo odtrgali. Ljudje so zjutraj dobili ono glavo v žrelu celovškega „lintverna“. Policiji so bili norci ravno pred nosom, pa jih nij viskušali. Menda imajo tudi celovški policeji to

rajtala, da bi ti ga poslala — ti pišem, da ti ga nijsem poslala, da se boš tovaršij hujebal in pa ložje varoval teh slabih in bab. Tist denar sem rajše nesla b gospodu fajmoštru za svete maše, da bi molili, da bi se ti varoval vseh bab, posebno teh slabih.

Zdaj pa srečen ostani čez hribe in doline in pa zdrav bodi do zelenega groba sin moj. Amen in hvaljen bodi.

Tvoja mati Ošpetu Skómraha izpod Kozjega hrbitišča.

Pripis: Janez, bolna sem! Od sinoči sem vsa tako zlomljena in pa potrta, da kar v dve gubé lezem in lezem. Sivka se je tako hudo pomicljala in gonila, da je kar na vsak koš gori skakala — je pa skočila še ná-me! Jaz sem jo našeškala, pa smo jo vse eno k juncu gnali: da bo lih o sv. Jakobu imela telička, ko boš ti domu prišel in lehko ru-meno smetano jedel, ko tako hudo rad sme-tano ješ, tisto rumeno!

slabost, kakor ljubljanski: da jih rado tam nij, kjer bi morali biti.

Izpred sodnije.

Dva ženska ljubljanska Plahta.
(Dalje.)

Priča gospa Palmira pl. Antolič, 36 let staro rojena v Dalmaciji, govori samo italijansko, ima terjati vsega vklj. 855 gld. od Aristotelesovke. Zapeljala jo je Komeli, da je dajala denar po manjših svotah, od početka je tudi dobivala po pet od sto na mesec interesov. Tudi ona je mislila, da Aristotelesovka potrebuje ta denar v kupčiji svojega moža.

Josipina pl. Kleinmayer, 50 let staro, od moža ločena, ima terjati 400 gld. Tudi njo je Komeli do tega pripravila. Ona je mislila, da je Aristotelesovka bogata. Ko je zvedela, kako stoji stvar, šla je k Aristotelesu in on se je zavezal, da jo bo v obrokih plačal.

Sodišče sklene, da se priča ne zapriseže prej, nego se Komeli zasliši.

Priča Marija Kosmač, skriptorjeva vdova, ima vsega vklj. 1700 gld. terjati. Ona je bila zapeljana po Risnerici in Izatičevki. Aristotelesovka pak je podpisala menjice. Obširno vse prioveduje o „krvavo“ zasluzenem svojem denarji pak se obrne k toženi Aristotelesovi in jezno zavpije, „Ali nij res?“ Aristotelesovka se smeje. — Kosmačevka jezno: Da le smijajte se, ko ste poštene ljudi odrli.

Zdaj pride Jera Muljavec za pričo. Ta je 72 let staro, gluha žena. Govori samo slovensko. Doma je, kakor pravi od „Višja garje“ njen mož je bil mizar, a uže šest let nič ne zaslubi. Ona je meštarica z denarjem, za to dobi kak goldinar in pa „cukra ali kofeta“. Predsednik, ki mora tako vptiti, da priča njegova vprašanja razume, vpraša jo, ali je kaj dosti denarja premeštarila. Ona pravi: „O gaspud, dosti dosti! K mean' prhajaja vsi, ovbe pa kaku še vealiki gaspudje prideja prosit, de b' jim dabilna dnarja na pusada. Pa grjem, pa dabis. Jest nemam nič, pa sém paštena ženska, in vsak m' rad pasuodi. O kulkat m' je žjè moja hišna gaspadija pasadila. Taku je tudi ta Rižnarsa pršla, je reakla pejd' pejd', pa sem šla, pa sem dabil.“ Na dalje prioveduje, da ko je videla, da 200 gld. ne bo nazaj dobila, je šla k gospodu Aristotelesu in h gospoj, ali — „taku je biv na štjengah na meane zagrmú, de sém zbežala“. Predsednik: Ste se bali? — Priča: „I kaj pèk gaspud, bala sem se bala, pa jakála sém dol pa štjengah in dama sém zmeram jakala. I kaj bua če na buam dabilna dnarja nazaj, k' še muj nej“. — Predsednik je pravi, da je opravila in da more iti. Ona vpraša: „Al' na buam dabilna dnarja nazaj?“ Predsednik: „Počasi ga boste dobili, počasi.“ Priča: „Kaaj!“ Predsednik: „Počasi ga boste dobili.“ — Votant Perko: „Pa prav počasi.“ Jera Muljavec gre potem naravnost k „Rižnarcu“, ki na obtožni klopi sedi in se začne pomenkovati ž njo. Ker ne sliši, da je opravila in da se bo morala uže drugikrat zmeniti, odpelje jo z lepo sodnijski sluga.

Priča gospa Komeli, 42 let staro, njen mož je agent v Trstu, prej je bil kompanjon Aristotelesov. Komeli je bila ena

glavnih meštaric, nagovarjala je mnogo drugih, da so Aristotelesovi dale. Od tega je imela meštarino. Ona sama je dala 700 gld., ki jih je od sestre dobila na 5% mesečno. Tudi druge dolgove je morala prevzeti in je bila eksekvirana. Pravi, da je mislila tudi ona, da Aristotelesovka dela za svojega moža kupčijo z denarjem. — Aristotelesovka ugоварja, da je Komeli lehkovo vedela, da denar na tako visoke interese nij za nobeno kupčijo mogoč; zatožena trdi, da jo je Komeli zapeljevala njenega moža podpisati in sploh je vidno, da jo Ar. hoče k sebi na tožno klop. Komeljka toženi vpije: Jaz resnico govorim, ne storite mojih otrok nesrečnih. Potem dalje prioveduje svoja meštarstva in kupčije, med drugim tudi to, da je bil den kundov tudi dr. Sieber. Državni pravnik vpraša pričo Komeli ali nij, kot žena kompanjonova vedela, da Aristotelesovi nič nemajo. Priča pravi, da je vedela da sestra Aristoteleva mu da včasi večje svote, enkrat mu je dala 10.000 gld. Votant Ravnikar vpraša, ali nij Komeli priči Obrezi rekla da Aristotelesovka nema nič drugih dolgov nego kar je pri njem. Komeli trdi, da nij rekla, Obreza pak je na svoje besede prisegla. — Aristotelesovka vsemu ugavarja, prioveduje dolgo historijo o Komeljkinem moži, Komeljka pa huda in hoče vedno vmes govoriti, in protestirati; sodišče babo komaj kroti s tolažbo naj pusti Ar. govoriti, potem uže vrsta pride tudi za njen jezik.

Prebere se protokol bivšega trgovca Ant. Cántonija, ki je po Komeljki posodil na menjice Aristotelesovi 300 gld. Komeli (Comelli) mu je bila porok za denar, torej ga bode od nje zahteval.

Antonija Mojè je tudi po Komeljki posodila Aristotelesovi 300 gld. na menjice in zahteva odškodovanje.

Lucija Weber, žena urad. sluge je posodila Aristotelesovi 100 gld. na menjice.

Sodišče po kratkem prenehu sklene, da se priča gospa Josefina pl. Kleinmeyerica ne dene na prisego.

Pride priča Josip Aristoteles, mož zatožene gospe Terezije Aristotelesevke. Velik pozor mej občinstvom. Svoje zatožene žene niti ne pogleda; ona ima vedno oči vanj obrnene.

Predsednik: Ker ste mož zatožene, se lehko odtegnete pričanju.

Priča to stori ter odide.

Na predlog drž. pravdnika se prebere protokol gospoda Jos. Aristotelesa, akoravno se zagovornik dr. Kozják temu upira. Zapisnik pravi, da mož zatožene o njenih denarnih spekulacijah notri do kratkega časa pred „krabom“ prav nič nij vedel ter da je zatoženka na posodo vzete denarje sama zase obdržala.

Na to se prebere ljubljanske policije dopis, ki pravi, da je prejšnje živenje zatoženke romantično, a jako skrivenostno. Bila je v Odesi, od koder je z enim sinkom prišla v Ljubljano, gde se je pred 13. leti z g. Aristotelesom omožila. Aristoteles je opustil pred 3 leti samostalno kupčijo ter se je preselil v Trst. Gospa pa je ostala v Ljubljani, gde je tako elegantno živila in hudo v loterijo stavila. Do sedaj sè sodnijo še nij imela nič opraviti, tudi Riesnerica nič.

— o —
(Konec prihodnjih.)

Pestano.

Vsem bolnim moč in zdravje brez leka in brez stroškov.

Revalesscière du Barry

v Londonu.

Izvrstna zdravilna hrana Revalesscière du Barry odstrani vse bolezni; namreč bolezni v želodcu, v živeh, v prsih, na pljučah, jetrah, žlezah, na sliznicah, v dušnjaku, v mehurji in na ledvicah, tuberkole, sušico, naduhu, kašelj, neprevabljivost, zapor, drisko, nespečnost, slabost, zlato žilo, vodenico, mrzlico, vrogjavico, naval krv, šumenje v ušesih, medlico in bljevanje krv tudi ob času nosečosti, scalno silo, otočnost, sušenje, revmatizem, protin, bledico. — Izpisek iz 75.000 spričeval o ozdravljenji, ki so vsem lekom kljuboval.

Spričevalo št. 73.621.

Na Dunaju, 1. februarja 1871.

Neskončna hvaležnost do Vas mi daje povod, Vam te vrstice pisati. Bil sem skozi štiri mesece od strašne naduhe trpinčen; nikdo mi nij mogel olajšanja dati, dokler nijsem na svet prijatelja Vaše izvrstne Revalesscière vzel, ki me je od tega zlega temeljito ozdravila.

Feliks baron pl. Clarov.

Spričevalo št. 65.715.

Paris, 11. aprila 1866.

Moj gospod! Moja hči, ki je izredno trpela, nij mogla prebavljati niti spati; nespečnost, slabost in nervozna razburjenost jo je prevladovala. Ona se nahaja celo dobro po čokoladi Revalesscière, ki jo je popolnem ozdravila, ima dober tek, dobro prebavljivost, pomirjene živce, zdravo spanje in trdno meso ter je zopet dobre volje.

H. de Montlouis.

Spričevalo št. 73.800.

Mohač, 20. decembra 1871.

Tri mesece sem Vašo slavnoznamo „Revalesscière“ užival in po tem od večletne zlate žile ozdravel, ter sem to izvrstno sredstvo enemu svojih prijateljev v rabo pripoičil. Prosim torej, da blagovljite takoj poslati 2 funtno škatlico za mojega prijatelja pod mojim Vam že znanim napisom po poštnem podvzetiji.

Z vsem spoštovanjem

Jož. Ullein stavitelj.

Tečnejši kot meso, prihrani Revalesscière pri odraščenih in pri otrocih 50krat svojo ceno za zdravila.

V plehastih pušicah po pol funta 1 gold. 50 kr., 1 funt 2 gold. 50 kr., 2 funta 4 gold. 50 kr., 5 funtov 10 gold., 12 funtov 20 gold., 24 funtov 36 gold., — Revalesscière-Biscuiten v pušicah à 2 gold. 50 kr. in 4 gold. 50 kr. — Revalesscière-Chocolatee v prahu in v ploščicah za 12 tas 1 gold. 50 kr., 24 tas 2 gold. 50 kr., 48 tas 4 gold. 50 kr., v prahu za 120 tas 10 gold., za 288 tas 20 gold., — za 576 tas 36 gold. — Prodaje: Barry du Barry & Comp. na Dunaju, Wallfischgasse št. 8, v Ljubljani Ed. Mahr, v Gradcu bratje Oberanzmeyr, v Innsbruku Diechtl & Frank, v Celovci P. Birnbacher, v Lonišči Ludvig Müller, v Mariboru F. Koletnik & M. Morič, v Meranu J. B. Stockhausen, kakor v vseh mestih pri dobrih lekarjih in specerijskih trgovcih; tudi razpošilja dunajska hiša na vse kraje po poštnih nakaznicah ali novzetihih.

Deželno gledališče v Ljubljani.

V nedeljo 1. marca 1874.

E D D A.

Drama v 4 dejanjih, spisal Jožef Weilen, poslovenil V. N. Hraboslav.

Grahove, fižolove in lečne klobase, potem vsake vrste meséne in zeleninske konserve, gozdna, poljska in travniška semena,

najboljši gorenjski poljski gips,

najčistejše

sufolske svinje za pitanje,

se dobé pri

Peter Lassniku,

specerijska, materijalna, barvna vinska, slatinska in delikatesna kupčija

(51-1)

v Ljubljani pri franciškanskem mostu.

Tujci.

26. in 27. februarja:

Evropa: Raunichar iz Šmartnega.

Pri Elefantu: Cirjak iz Sevnice. — Brandner iz Novega mesta. — Kollaržik iz Planine. — Halub Emile, Smole Treza iz Pakratza. — Beinharer iz Frankfurta. — Fisch iz Neubistutz. — Wild iz Dunaja. — Marcolini iz Udine. — Pehy iz Košic. — Meden iz Rakeka. — pl. Schivizhofen iz Slavonije. — Hosch iz Dunaja. — Medved iz Zagorja. — Vinslav iz Kodanja. — pl. Zaleski z bratom in sinom, Winar iz Rusije. — Gruber iz Maribora. — Luc iz Dunaja. — Jurkovic iz Grobnika. — Schacherl iz Dunaja.

Pri Maliču: Jerman iz Gorenjskega. — Loebel iz Dražanov. — Mliničes, Pörges iz Dunaja. — Lakner iz Kočevja. — Weiss iz Dunaja. — Grillo iz Gradea. — Bartelme iz Kočevja. — Lehmann iz Gradea. — Hibner iz Gablonza. — Sader iz Dunaja. — Weissenberg iz Trsta. — Corti iz Turina. —

Mörte iz Celja. — Kapel iz Fünfkirchena. — Lipič iz Celovca. — Planc iz Blok.

Pri Zamoreu: Jarje iz Litije. — Vidic iz Radoljce. — Mohorčič iz Istre. — Vreve iz Gradea. — Zabukošeg iz Zagreba. — Baltaglia iz Trsta. — Schpiero iz Dunaja.

Dunajska borza 28. februarja.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovcih	69	gld.	70	kr.
Enotni drž. dolg v srebru	74	"	10	"
1860 drž. posojilo	104	"	25	"
Akcije narodne banke	971	"	—	"
Kreditne akcije	242	"	75	"
London	111	"	50	"
Napol.	8	"	91	"
C. k. cekini	—	"	—	"
Srebro	105	"	40	"

Razglas.

Mestna srenja novomeška daje svej v mestu na reki Krki ležeči, nedavno še novopostavljeni

mlin s petimi tečaji

in konstantno vedno silo v najem. — Mlin ima tudi lepo stanovališče, magazine, gospodarska poslopja in vse čistilne priprave, ter se odda na 4, oziroma tudi na 6 let, počeni od **1. aprila 1874.**

Najemna dražba bo 18. marca 1874.

Najemne ponudbe se prejmejo do 11. ure dopoludne isti dan.

Najemščina (Ausrufspreis) je postavljena na 800 goldinarjev.

Natančneji pogoji se izvedo in sprejemajo v **mestnej pi-**

sarnici. Tamo naj se tudi oglasi vsakdo, ki hoče mlin ogledati.

Novomesto, 22. februarja 1874.

(42—2)

Mestni župan :

RIZZOLI.

Oznanilo.

Z ozirom na oznanilo visoke c. kr. deželne vlade št. 445/Pr., od 19. februarja t. l. se s tem sploh na znanje daje, da bode

posojilnica ali založnica za Kranjsko

28. februarija 1874 svojo delavnost začela in da je vsled naredbe visočega c. kr. finančnega ministerstva od 4. februarja 1874, št. 535/F. M. pod natančnim izpolnjevanjem postave od 13. decembra 1873 in statuta centralnega vodstva državnih posojilnic, kakor tudi občne instrukcije za vodstvo in gospodarjenje, pooblaščena bila, **menjice eskomptirati**, kakor tudi na **menjice, efekte in blago posojevati.**

Vendar ji ni bil dano občno pooblaščenje prejemati druge papirje, nego take, ki se morejo kot pupilarni denarji **zalagati**, tudi ne za poslove, ki so v odstavkih d) in e) članka 4. postave od 13. decembra 1873 omenjeni.

Samo simbolično izročenje zastavljene stvari (§. 31 instrukcije) se sme le v posameznih, posebnega ozira vrednih slučajih zgorditi.

Obresti pri državni **posojilnici za Kranjsko** so bili tako-le postavljeni:

1) Eskompt menjic.

Za menjice tukajšnjega mesta:

do 3 mesecov . . . . . 7 %
do 6 mesecov . . . . . 7 1/2 %

Za domicile:

do 3 mesecov . . . . . 7 1/2 %
do 6 mesecov . . . . . 8 %

2) Posojila na **menjice, efekte in blago**, katera se smejo uže po občnem v članku 5. postave nahajajočem se pravilu samo na obrok

3 mesecov dajati . . . . . 8 %

Pri izjemno daljšem obroku, kakor tudi pri prolongacijah
8 1/2 % do 9 %

Poslovno manipulacijo je prevzela podružnica **priv. avstrijske nacijonalne banke v Ljubljani.**

Prošnje, ki so vsled naredbe visočega c. kr. finančnega ministerstva od 27. dec. 1874, št. 34.427 štemplja proste, naj se ob navadnih uradnih urah pri **filijali nacijonalne banke** izročujejo. Reševalo se bodo kakor hitro mogoče potem, ko se bodo o njih posvetovali zaupni možje, ki bodo imeli za zdaj trikrat na teden in sicer: pondeljek, sredo in petek posvetovanja.

V Ljubljani, 23. februarja 1874.

(43—3)

Od vodstva državne posojilnice za Kranjsko.

Strokovnjaški zdravnik bolnih na sluhu in očeh,

Dr. M. Schwarz

(Föhrenschwarz)

je sedaj tu v Ljubljani do 12. marca nepodaljšljivo. — Hôtel pri Maliču, II. nadstropje, duri 17. (47—3)

o zdravilnosti
pravega

Wilhelmovega

antiartritičnega antirevmatičnega čaja za čiščenje krvi

navedemo tukaj vrsto priznavalnih dopisov:

Gospodu Francu Wilhelmu,
lekaru v Neunkirchen.

Nakofalva, 28. februar. 1873.

Naročil sem Vašega Wilhelmovega antiartritičnega, antirevmatičnega čaja za čiščenje krvi, ker sem trpel na strašno bolečem protinu v udih, po uživanju 6 zavitkov Vašega izvrstnega čaja se mi je toliko zboljšalo, da so intenzivne bolečine skoraj popolno nehaše in je le še včasi kot slabe električne udarce čutim.

Ker prave roke ne morem še rabiti, tako, da ne morem peresa držati, Vas prosim, da mi blagovolite v izvršenje ozdravljenja po poštnem povzetiji dva zavitka Vašega izvrstnega Wilhelmovega antiartritičnega antirevmatičnega čaja za čiščenje krvi s prvo pošto go-tovo poslati.

Ker sem ta izvrstni učinek Vašega zdravilnega čaja na samem sebi izkusil, čutim se zavezana, hvalčeno v najbolje razširjanje dobro zasluženega imena Vašega zdravilnega čaja svoje storiti.

S spoštovanjem Vaš udani
Josef Jankowic,
komitatski zdravnik.

Gospodu Francu Wilhelmu,
lekaru v Neunkirchen.

Loosdorf bei St. Pölten,
26. marca 1873.

Ker so vsa upotrebljavana sredstva zoper hudo trebušno bolezen bila zastonj, sem se naposled namenil, tudi Vaš antiartritični antirevmatični krvočistični čaj rabiti in čutim že zdaj po uživanju prvega zavitka precejšno izboljšanje, tako da se zaupanjem obračam do Vašega blagorodja in prosim, kakor hitro mo-geče 2 zavitka Vašega ne krivično tako hvaljenega Wilhelmovega antiartritičnega antirevmatičnega krvočističnega čaja blagovoljno poslati in udano prideleni dotični znesek ter sem s posebnim spoštovanjem

Anton Leypold,
c. k. oberstlajtnant v počitku.

Gospodu Francu Wilhelmu,
lekaru v Neunkirchen.

Oberbaumgarten, 28. marca 1873.

V pridejanem sledi znesek, za katerega mi blagovolite skoraj duecend zavitkov Vašega v resnici zdravilnega Wilhelmovega antiartritičnega antirevmatičnega čaja za čiščenje krvi poslati. Moj napis je sedaj

Franc Fiala,
(322—4) župnik.

Svarimo pred ponarejanjem in sleparijo.

Pravi Wilhelmov antiartritični antirevmatični čaj za čiščenje krvi se dobiva le iz prve mednarodne fabrikacije Wilhelmovega antiartritičnega antirevmatičnega čaja za čiščenje krvi v Neunkirchen pri Dunaju ali v mojih počasnikih navedenih zalogah.

Zavitek, v 8 obrokov razdeljen, po predpisu zdravnika pripravljen, s podukom v različnih jezicah 1 gld., posebej za kolek in zavoj 10 kr.

Na ugodnost p. n. občinstva se pravi Wilhelmov antiartritični antirevmatični čaj za čiščenje krvi tudi dobiva: v Mariboru pri Alois Quandesti; v Celji Baumbachovi lekarni, Rauscherjevi lekarni, pri Karl Krisperju; v Lomu na Staj. pri L. Müllerju, lek.; v Mozirji pri Tribuču; v Varaždinu pri dr. A. Halterju, lek.; v Slov. Gradei pri J. Kalligartschu, lek.; v Ljubljani P. Lassnik.